

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

Географічний факультет

(назва інституту/факультету)

Кафедра географії та менеджменту туризму

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Історія туризму

(вказати назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

обов'язкова

(вказати: обов'язкова)

Освітньо-професійна програма Міжнародний туризм,

Готельно-ресторанний сервіс та туроперейтинг

(назва програми)

Спеціальність 242 "Туризм"

(вказати: код, назва)

Галузь знань 24 "Сфера обслуговування"

(вказати: шифр, назва)

Рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

Факультет Географічний

(назва факультету/інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання українська

(вказати: на яких мовах читається дисципліна)

Розробник: Заячук Оксана Григорівна доцент кафедри географії та менеджменту туризму, к.

геогр.н.

(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладача (-ів)

[http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/02personnel&data\[6678\]\[caf_pers_id\]=1088&commands\[6678\]=item](http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/02personnel&data[6678][caf_pers_id]=1088&commands[6678]=item)

Контактний тел. 050238066

E-mail: o.zayachuk@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=329>

Консультації

відповідно до графіка консультацій викладачів на сайті:

<http://www.geotour.chnu.edu.ua/index.php?page=/ua/07navchproc>:

1. Анотація дисципліни

Готуючи спеціалістів сфери туризму першочергова увага звертається перш за все на історичний аспект появи, а згодом й становлення туризму. Мандрівництво, а згодом і туризм стали елементом суспільного життя населення на яке значною мірою впливає і цивілізаційний розвиток. Як навчальна дисципліна історія туризму має загальноосвітнє та суто прикладне завдання й спрямована на формування у здобувачів вищої освіти послідовності розвитку подій, які спричинили виникнення туризму та його подальшу глобалізацію.

Мета та завдання навчальної дисципліни. Метою навчальної дисципліни “Історія туризму” полягає у формуванні в студентів системи теоретико-практичних знань з історії туризму. Зокрема, засвоєння логіки історичного розвитку туризму, вивчення досвіду організації і ефективності функціонування сфери туризму в світі та Україні.

Завдання:

- формування здатностей навчатись та самонавчатись, керуючи часом представляти результати вчасно;
- здійснювати критичне осмислення історичних процесів та подій і їх вплив на розвиток туризму та організацію туристичного процесу;
- виявити об'єктивні передумови становлення організованого туризму і зрозуміти тенденції його розвитку і національну специфіку
- розкрити особливості українського туризму, його історію на різних етапах, проаналізувати сучасний стан вітчизняного туризму.

Пререквізити. Курс викладається в першому семестрі ОП його вивчення базується на шкільному курсі історії та географії.

2. Результати навчання

Предметна компетентність:

- розуміння предметної області та специфіки професійної діяльності (ФК 1);
- розуміння сучасних тенденцій та регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів зокрема (ФК 5).
- здатність виявляти і формулювати проблеми, пов'язані з історичними особливостями розвитку туризму.

Програмні результати навчання:

знати:

- базові поняття з теорії туризму, період їх виникнення та еволюції;
- основні форми і види туризму, їх поділ
- причини та напрямки мандрівництва у різні історичні епохи;
- особливості розвитку й становлення туризму в Україні;

Розуміти

- основи організації туристичного процесу
- причинно-наслідкові зв'язки розвитку суспільства, появи мандрівництва, зародження та становлення сучасних форми та видів туризму.

вміти:

- використовувати базові поняття туризму аналізувати інформацію, працювати з довідковою літературою, складати тексти доповідей, виступів, презентацій;
- характеризувати основні передумови та тенденції туристського освоєння територій;
- визначати та аналізувати основні фактори, що сприяли становленню та розвитку туризму;
- досліджувати зміни у соціальному складі подорожуючих та організаційних формах туризму;
- з'ясувати принципові засади організації туризму та визначати їхню ефективність.

3. Опис навчальної дисципліни

3.1. Загальна інформація

Назва навчальної дисципліни <i>Історія туризму</i>											
Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість		Кількість годин						Вид підсумкового контролю
			кредитів	годин	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота	індивідуальні завдання	
Денна	1	1	4	120	15		30	-	75	-	іспит
Заочна	1	1	4	120	4		8		108		іспит

3.2. Структура і зміст навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма						Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
		л	п/сем	л а б	інд	с.р.		л	п/сем	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
Змістовий модуль 1.													
Передумови виникнення туризму. Еволюція туризму - як явища в житті суспільства.													
Тема 1. Історія туризму як наукова дисципліна	5	2	2			10							10
Тема 2. Розвиток подорожей у Стародавньому світі	10	2	4			10		2					20
Тема 3. Розвиток подорожей в епоху Середньовіччя	9	2	4			10		2					10
Тема 4. Подорожі в епоху Відродження та Просвітництва	11	2	6			10		2					10
Разом за змістовим модулем 1	68	8	16			40		2	4				50
Змістовий модуль 2.													
Становлення та розвиток організованого туризму в світі та Україні													
Тема 5. Розвиток туризму в світі у XIX – першій половині XX ст.	13	2	4			8		2					10
Тема 6. Розвиток туризму в світі на сучасному етапі	22	2	4			16		2					15

Тема 7. Історичні передумови розвитку мандрівництва та становлення організованого туризму в Україні	8	2	4			4			2			15
Тема 8. Туристична галузь в Україні на сучасному етапі	8	1	2			5						12
Разом за змістовим модулем 2	52	7	14			35	58	2	4			52
Усього годин	120	30	15			75	120	4	8			108

3.3. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
Змістовий модуль 1. Передумови виникнення туризму. Еволюція туризму - як явища в житті суспільства		
1	Зв'язок історії туризму з іншими дисциплінами. Передумови виникнення подорожей і туризму в суспільстві	2
2-3	Мандрівництво в Стародавньому світі.	4
4-5	Розвиток подорожей та зародження перших видів туризму в епоху Середньовіччя	4
6-7	Епоха Великих географічних відкриттів. Її вплив на історичний розвиток туризму	4
8	Подорожі в епоху Просвітництва	2
Змістовий модуль 2. Становлення та розвиток організованого туризму в світі та Україні		
9-10	Зародження організованого туризму 19-поч 20 ст. Вплив транспортної революції на розвиток туризму.	4
11-12	Історичні передумови розвитку мандрівництва та становлення організованого туризму в Україні. Мандрівництво та туризм на західноукраїнських землях.	4
13-14	Основні види та форми туризму в сучасному світі. Основні напрямки туристичних потоків на сучасному етапі масового туризму.	4
15	Туристична галузь в Україні на сучасному етапі	2

3.4. Самостійна робота

Для якнайповнішого засвоєння матеріалу курсу «Історія туризму» окрім аудиторних занять (лекційних, семінарських) значну увагу приділено самостійній роботі студентів (особливо на заочній формі навчання). Зокрема, до форм самостійної роботи віднесено:

1. Вивчення додаткової літератури.
2. Робота з нормативно-правовими документами, що відображають процес розвитку туризму.
3. Підготовка до семінарських занять.
4. Підготовка до проміжного та підсумкового контролю.
5. Самостійне опрацювання запропонованих питань, підготовка їх презентацій.

№	Назва теми	Термін
Змістовий модуль №1		
1	Періодизація розвитку туризму у вітчизняній та зарубіжній літературі	3М 1
2	«Теорія дифузії» та її роль і місце у формуванні туризму	3М1
3	Збережені туристичні об'єкти Стародавнього Єгипту та їх використання на сьогодні	3М 1
4	Зародження спортивного й розважального туризму в Стародавній Греції	3М 1
5	Історико-архітектурний спадок Римської імперії	3М 1
6	Значення морських подорожей у Стародавньому світі	3М 1
7	Зародження та розвиток освітнього туризму	3М 1
8	Формування основних паломницьких напрямів на території Середньовічної Європи	3М1
9	Зміни у сфері закладів розміщення та харчування в 15 столітті	3М 1
10	Роль Великих географічних відкриттів у розвитку історії європейської культури	3М 1
11	Відкриття Америки та її роль у туризмі даної епохи	3М 1
12	Перша навколосвітня подорож Ф. Магеллана, мотивація та наслідки для мандрівництва	3М 1
13	Географічні відкриття голландців, їх роль у розвитку сфери гостинності на території Нового світу	3М 1
14	Основні чинники появи туризму епохи Просвітництва та формування нових напрямів	3М1
15	Подорожі та географічні відкриття XVII – XVIII століть	3М 1
16	Поява туризму та розвиток системи гостинності в XVII-XVIII ст.	3М 1
17	Основні види та значення подорожей в епоху Просвітництва	3М 1
18	Особливості організації перших туристичних екскурсійних подорожей Європою	3М 2
19	Зародження міжнародного туризму (міжконтинентального та навколосвітнього)	3М 2
20	Створення централізованої системи управління туризмом.	3М 2
21	Розвиток туризму на Західноукраїнських землях	3М 2
22	Розвиток системи закладів гостинності в Чернівцях у період Австро-Угорщини	3М2
23	Розвиток системи закладів гостинності у Львові в період Австро-Угорщини	3М 2
24	Розвиток системи закладів гостинності в Станіславі у період Австро-Угорщини	3М 2
25	Туристсько-екскурсійна справа і краєзнавчий рух в період «українізації» (1923 – 1933 рр.) в Радянській Україні.	3М 2
26	Роль та значення туристично-краєзнавчих організацій «Плай» та «Чорногора» у туристсько-краєзнавчих подорожах	3М 2
27	Основні напрями розвитку туризму, його види й форми України в післявоєнні роки.	3М 2
28	Туристична галузь в Україні на рубежі XX-XXI ст.	3М 2
29	Туризм в Україні як складова міжнародного туризму	3М 2

30	Основні тенденції та перспективи розвитку туризму	ЗМ 2
----	---	------

4. Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни Історія туризму використовуються наступні методи навчання:

1. пояснення, створення проблемної ситуації, бесіда, розповідь
2. методи контролю і самоконтролю у навчанні (усний, письмовий, тестовий, графічний, самоконтроль і самооцінка)
3. методи стимулювання навчальної діяльності (навчальна дискусія, створення ситуації інтересу у процесі викладення, створення ситуації новизни, опора на життєвий досвід студента)
4. електронне навчання на дистанційній платформі Moodle

5. Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль						Підсумковий модуль	Сума
Модуль №1			Модуль №2				
Теоретичний	Практичний	Самостійна робота	Теоретичний	Практичний	Самостійна робота		
10	15	5	10	15	5	40	100

Підсумкова максимальна оцінка з дисципліни – 100 балів. Це сума оцінок балів, одержаних за окремі форми навчальної діяльності студента. За два поточні модулі студент може отримати максимум 60 балів, інші 40 балів відводиться на підсумковий модуль (іспит).

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

(для 1-3, 5-6 курсів)

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Відмінно	A (90-100)	відмінно
Добре	B (80-89)	дуже добре
	C (70-79)	добре
Задовільно	D (60-69)	задовільно
	E (50-59)	достатньо
Незадовільно	FX (35-49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1-34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

6. Засоби оцінювання

- стандартизовані тести;
- проектно-практичні роботи;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- контрольні роботи.

7. Форми поточного контролю:

- усна відповідь;
- підготовка презентацій;
- тестування;

Контроль знань студентів базується на здійсненні поточного та підсумкового контролю з використанням таких способів діагностики, як семінарські й самостійні види робіт, тестування, письмове та усне опитування. Поточні види контролю здійснюються під час проведення семінарських та інших видів занять, самостійної роботи і має на меті перевірку рівня володіння студента матеріалом певної теми та може також проводитись у форм тестових завдань по темах.

Форма підсумкового контролю – іспит, що полягає в оцінюванні засвоєння студентом повного обсягу навчального матеріалу з дисципліни.

8. Рекомендована література

Базова

1. Березова Л.Г. Історія туризму і гостинності: підручник для академічного бакалаврату / Л. Г. Березова — М. :Видавництво Юрат, 2014. — 477 с.
2. Заячук О. Розвиток системи освіти в туризмі (вітчизняний та зарубіжний досвід) // Науковий вісник Чернівецького університету: Збірник наукових праць. – Чернівці. 2014. Випуск 698. С. 101-104.
3. Кузишин А.В. Історія туризму: Навчальний посібник. – Тернопіль: Вектор, 2011. – 316 с.
4. Кузишин А.В. З історії організації туристично-краєзнавчої роботи в Галичині (друга пол. XIX - поч. XX ст.) // історія Української географії. - Тернопіль: Підручник і посібники, 2002. - №. 5. - С. 42-44.
5. Куций І.П. Українська науково-історична думка Галичини (1830-1894 рр.): рецепція національної історії. — Тернопіль: Джура, 2006. -220 с.
6. Мальська М.П., Рутинський М.Й., Паньків Н.М. Туризм у міжнародному та національному вимірах. Історія і сучасність. Монографія. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2008. – 268 с.
7. Сокол Т.Г. Основи туристичної діяльності: Підручник / за заг. ред. В.Ф Орлоза. - К.: Грамота, 2006 - С.23-33.
8. Туристично-краєзнавчі дослідження // Матеріали III Всеукраїнської Конференції «Туризм в Україні: економіка і культура» (Світязь, 9-Ю вересня 1998 р.). - К., 1998. - Ч. II.
9. Уокер Джон Р. Введение в гостеприимство. - 2-е изд. - М., 2002.
10. Устименко Л.М. Афанасьєв І.Ю. Історія туризму: Навчальний посібник. – К.: Альтерпрес, 2005. – 320с.: іл.
11. Федорченко В.К., Костюкова О.М., Дворова Т.А., Олексієнко М.М. Історія екскурсійної справи в Україні: Навч. посібник, - К.: Кондор. – 2004 – С. 7-37.
12. Федорченка В. К. Правове регулювання туристичної діяльності / під заг. рад. проф. В.К. Федорченка. - К.: Хрінком інтер, 2002. - С .44-79, 80-89.
13. Федорченко В. К., Дьорова Т. А. Історія туризму в Україні: навч. посіб. -- К., 2002.

8.2. Допоміжна

1. Беспалов Ю.Г., Беспалова Н.Ю. и др. Эпоха великих географических открытий. Лабиринты истории. – Харьков, 2002. – 220 с.
2. Григорович Барський В. Мандри по Святих місцях Сходу з 1723 по 1747 рік. - К., 2000.
3. Гуляев В. Й. Доколумбовы плавания в Америку: мифы и реальность. — М., 1991.
4. Жак ле Гофф. Цивилизация средневекового запада. - М., 1992.
5. Квартальнов В. А., Федорченко В. К. Туризм социальный: история и современность. — К.: Молодь, 1987.
6. Лієлайс А., Конкістадори – Київ: - "Україна", - 1996 – 367с.
7. Рубель В. А. Історія середньовічного Сходу: Курс лекцій: Навч. посібник. — К. : Либідь, 1997. — 462 с.

8. Спогади ветеранів самодіяльного туристського руху в Україні. - Видання 2-е, доповнене: Самодіяльний туризм у Києві в 1950-1970-х рр. XX століття. / Під ред. Коробкова С. В. - К., 2000. - 89 с.
9. <http://www.world-tourism.org/> – Сайт Всесвітньої туристичної організації (UNWTO).
10. http://rmat-english.narod.ru/slovar/slovar_r.htm – Туристський термінологічний словник (Зорін І.В., Квартальнов В.А.).
11. Загальна резолюція Конференції ООН з міжнародного туризму і подорожей. Режим доступу: <https://docs.cntd.ru/document/90181369>
12. Великі географічні відкриття та їх значення для Європи. <http://history.vn.ua/book/history5/101.html>